

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.166/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (eljáró képviselő: felperest képviselő kamarai jogtanácsos, felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közzolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (13. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 24.K.702.270/2021/12. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perkoltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a szolgálati hely állományában, körzeti megbízott beosztásban teljesített szolgálatot. Ezen beosztásához nem tartózoan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén kívül és a KMB csoport működési körzetén

kívül járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb (pl. átkísérési, akciókban részvétel) szolgálati feladatokat, melyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát eljáró megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2018. július 1. napjától 2021. július 31. napjáig terjedő időszakra bruttó 1.072.538 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg. Keresetét azzal indokolta, hogy a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) 21. pontja taxatív meghatározza, hogy mely esetekben lehet a körzeti megbízottat a működési körzetéből eseti jelleggel meghatározott szolgálati feladatra elvonni. Rámutatott: a körzeti megbízott járőrszolgálatba csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen, következésképp a szabályzattal ellentétesen, azon túlterjeszkedve határozták meg feladatait. Az ORFK utasítás 25. és 26. pontja meghatározza azon a feladatokat is, amelyekre kifejezetten tiltott a körzeti megbízottat igénybe venni. Hangsúlyozta továbbá: az a körülmény, hogy valamely időpontban és területre vonatkozóan fokozott ellenőrzést hirdettek, nem lehet kellő indoka az ORFK utasítás 21. pontja alapján a körzeti megbízott fokozott ellenőrzéssel össze nem függő feladatra történő, a működési körzetén kívüli igénybevételének. Nem fogadta el a szolgálati panaszt elutasító határozat különleges jogrendre történő hivatkozását sem. Keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontját, valamint (5) bekezdését jelölte meg.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját, lényegét tekintve a szolgálati panaszt elutasító határozatban foglaltakkal egyező indokolással.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.072.538 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az alperes a felperes tevékenység kimutatásában megjelölt feladat ellátásokat nem vitatta, továbbá azt is, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőrfeladatok ellátása elválik egymástól. Hangsúlyozta, hogy a munkakör kijelöli azoknak a feladatoknak a körét, amelyeket a hivatásos állomány tagja külön utasítás nélkül is általában végezni jogosult és köteles a jogviszonya fennállása alatt. A körzeti megbízotti szabályzat kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a hivatásos állomány tagjának ehhez kell igazodni a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. Ugyanez igaz az átkísérési és egyéb feladatokra, melyek mindegyike az eredeti

beosztástól eltérő többletfeladat ellátást jelent. Rögzítette, hogy a felperes a pertárgyi időszakban munkaidejének túlnyomó részében járőrfeladatokat hajtott végre, illetőleg olyan feladatok ellátására kötelezték, amelyek a működési körzetén kívül (és a csoportműködési körzetén kívül) estek, ezért ezek a beosztásától eltérő többletfeladat ellátását jelentették. Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján jogosult a megbízási díjra, így a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) és b) pontjaira alapított jogcímeket nem vizsgálta. A keresetben megjelölt megbízási díj - alperes által nem vitatott - mértékét alaposnak, a felek által elfogadott kimutatás szerint teljesített többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásban és indokolásban is helytelen következtetésre jutott. A Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a felperes sajátos szolgálati jogviszonyából adódóan a szolgálatából fakadó kötelmeit – a rendvédelmi szerv rendeltetés szerinti feladatainak megvalósítása érdekében – önkéntes vállalás alapján élethivatásként, szigorú függelmi rendben, akár életének és testi épségének kockáztatásával és egyes alapjogai korlátozásának elfogadásával köteles teljesíteni, melyből fakadóan el kell látnia minden, számára jogszerűen meghatározott feladatot. Hangsúlyozta, hogy - az ítéleti megállapítással szemben - a felperes a Hszt. 71. § (5) bekezdésében meghatározott módon nem láthatta el a megbízást eredeti szolgálati beosztásának teljesítése mellett, mivel egy ember egyszerre, egy időben nem tud két feladatot elvégezni. A felperes ezért felváltva látta le a körzeti megbízotti feladatait és a járőrszolgálat ellátását, így nem lehetett szó többletfeladat végzéséről.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte, melynek összegét 30.000 forintban jelölte meg. Érvelése szerint az alperes Hszt. 13.§-ára alapított hivatkozása a felperes szolgálati jogviszonyának sajátos jellegére nem rontja le a felperes megbízási díjra jogosultságát. Nem vitatta, hogy egy ember egyidejűleg nem tud két feladatot ellátni, azonban a felperes esetében annak van jelentősége, hogy a körzeti megbízotti beosztás havi ellátása mellett, az alól nem mentesítve, azzal párhuzamosan látta el a járőrszolgálatot és egyéb feladatait.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[7] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a

fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatokor a Fővárosi Ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes állította ugyan az elsőfokú ítéletnek a tényállásra vonatkozó megállapításai helytelenségét, annak tisztázottsága tekintetében ugyanakkor eljárásjogi jogszabálysértésre nem hivatkozott, a jogszabálysértéshez érveket, konkrét tényállításokat nem társított, fellebbezésének indokolása alapján az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól. A jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a döntését az irányadó és helyesen felhívott jogszabályi rendelkezésekre alapította, jogi indokolásában megjelenő okfejtése – melyet a másodfokú bíróság oszt – helytálló, teljeskörűen alkalmas a rendelkező rész szerinti döntés alátámasztására. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki:

[9] Alaptalanul hivatkozott az alperes a Hszt. 13. §-ának sérelmére. Bár a Hszt. 13. § (2) bekezdése a szolgálati jogviszony sajátos jellegével összefüggésben valóban kimondja, hogy a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból fakadó kötelmeit önkéntes vállalás alapján teljesíti, ez azonban nem zárja, nem is zárhatja ki a Hszt. 71. §-ának alkalmazását, ha annak feltételei fennállnak. A Hszt. 13. § (1) bekezdése értelmében a szolgálati viszony részese az állam nevében eljáró rendvédelmi szerv is, amelyet a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályban és más jogszabályban meghatározott kötelezettségek - így a Hszt. 71. §-ában foglaltak - szintén terhelik, e rendelkezés tehát a felperesi igény alaposságát nem rontja le. A kötelelem önkéntes teljesítésének szabálya nem ellentétes a többletfeladatok ellátásáért járó megbízási díj szabályával. Ez okból az elsőfokú ítélet jogszabálysértő nem lehetett.

[10] Az elsőfokú bíróság a peradatok alapján helytállóan állapította meg, miszerint az alperes nem vitatta, hogy a felperes körzeti megbízotti (és csoportműködési) működési körzetében és azon kívül járőrfeladatokat, valamint egyéb feladatokat is rendszeresen ellátott. Az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak; ezen jogosultsága azonban nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását. Megalapozottan foglalt állást az elsőfokú bíróság arról, hogy amennyiben a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett, az alól nem mentesítve végzi, ezért a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[11] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti; a munkaköri feladatok meghatározása azonban nem lehet önkényes; a munkáltató csak az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni: ez a felperes esetében a körzeti megbízotti beosztás volt. A következetes bírói gyakorlat szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör feladatainak ellátását; erre a Kúria egységesen és következetesen már több határozatában rámutatott (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[12] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat ellátása okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben az adott szolgálati beosztás mellett, az alól történő mentesítés nélkül rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatként értékelendő. Ebből következően megalapozatlan volt az arra történő alperesi hivatkozás, hogy különböző feladatok egyidejű ellátásának lehetetlensége kizárja a többletfeladatok díjazását, továbbá a magasabb besorolású és magasabb képesítési követelményeknek megfelelő körzeti megbízotti szolgálati beosztásokban szolgálatot teljesítő személyek által ellátott, alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatokhoz kapcsolódóan nem állapítható meg olyan magasabb felelősségi kör, amely a Hszt. 71. §-a szerinti megbízási díjra való jogot megalapozná. Az ugyanis, hogy a szolgálati beosztáshoz tartozó feladatokon túl elvégzett, másik beosztáshoz tartozó további tevékenység magasabb felelősségi körbe tartozik-e, nem a helyettesítési díjra való jogosultság, hanem annak legfeljebb a mértéke megítélésénél vehető figyelembe.

[13] A Kúria következetes – jelen perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül, az megbízási díjra jogosít.

[14] Mivel a felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén (és csoportműködési körzetén) kívüli járőri- és egyéb feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzetén kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot; a Kúria e tárgykörben kialakított gyakorlatát az ítéltábla irányadónak tekintette (Kf.VII.45.176/2021/4.).

[15] Az elsőfokú bíróság által megállapított összepszerűséget fellebbezésében az alperes nem vitatta, így azt az ítéltábla sem érintette, ebben a körben vizsgálnia nem kellett.

[16] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[17] A perveztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett érdemi munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[18] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[19] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[20] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

[21] Az alperes névváltozása az Alaptörvény 2023. január 1. napjával hatályba lépett tizenegyedik módosítás F) cikk (2) bekezdésén és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésén alapul.

Záró rész

Budapest, 2023. február 22.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Németh Andrea s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró